

Camelia Cavadia

Măștile friciei

Atâtea vorbe și gânduri nerostite! Atât de mult adevăr îngropat, dornic să iasă acum la iveală. Să-nvingă. Cu orice preț. Toate își adună puterile și-și fac loc, mai întâi, forțând spațiile libere. Cu răbdare, cuceresc fiecare ungher și-așa de bine știu să se strecoare în cele mai adânci văgăuni, că nici nu-mi dau seama când prind rădăcină. Se-nfig pentru ultima oară, pregătindu-se pentru momentul în care vor fi smulse, cu tot cu resturile dimprejur. Adevăruri și gânduri dureroase, unele vechi, altele proaspete, pulsează deja ca nervii unei măsele bolnave, muribunde. Nu mai e mult și vor ieși la suprafață. Nu mai e mult și vor fi cunoscute...

Oricât de insuportabil ar fi, uneori adevărul este singurul care mai poate da vieții un sens. Absența lui aruncă o lumină falsă chiar și asupra lucrurilor care au fost cândva adevărate.

*

Când stau acum și mă gândesc în urmă, văd totul clar și fără dubii. Ca într-una dintre felicitările acelea pe care le deschizi și din mijlocul lor să spre tine figuri, forme, personaje.

Ziua cea mai fericită din viața mea a fost nu cea în care m-am căsătorit sau cele în care s-au născut copiii mei, ci aceea în care a murit tatăl meu. Știu, pare odios ce spun, însă e purul adevăr. Și cred că nu a fost doar a

mea. Noi toți, cei trei copii, ne-am simțit ușurați în acel moment și mai că ne-a venit să jucăm în jurul trupului inert. N-am avut atunci curajul să recunoaștem, dar știu că fiecare dintre noi a simțit asta. Iar dacă n-am fi fost atât de timorați, ne-am fi bucurat, am fi râs și poate ne-am fi închinat cu amândouă mâinile că Dumnezeu a avut milă de noi și ne-a scăpat. Dar n-am făcut nimic. Am evitat să ne privim, de parcă ne era rușine de ceea ce puteam vedea. Bucuria de a ne simți liberi alunga „decența” unui comportament afectat. Evitam să ne vorbim, deși aveam atâtea să ne spunem. Eram în felul nostru fericiți. O fericire dureroasă, ce picura în noi stropi de eliberare, de consistența mierii, pe care îi lăsam să se scurgă lent. Pe mine una, un fel de teamă mă împiedica să mă uit înspre trupul inert al tatălui meu, de parcă ar fi putut să vadă înăuntrul meu și să se ridice, gata încă o dată să-mi facă rău. Doar soră-mii mai mari, Sofia, părea să-i fie cu adevărat milă de el, în timp ce pe chipul lui frate-meu era zâmbetul victoriei și al eliberării. Pe fața mamei nu se ctea nimic, poate doar o oarecare confuzie, care era însotită de o ușoară sprinteneală în mișcări. În rest, părea neschimbătă. Știam că ea-l va plângе pe îndelete îndată ce toate se vor fi terminat.

În sicru, tata arbora un alb solemn, ce-i dădea o distincție nemeritată. De parcă reușise cumva să găsească o cale să ne spună că și acum e tot deasupra noastră. Cu toate că îi apăsaseră pleoapele, ochii-i rămăseseră întredeschiși. Își lăsase o portiță pe unde să ne poată supraveghea în continuare. Să ne subjuge, să ne conducă, chiar și după moarte. Așa credeam.

Din camera cealaltă se auzea zgromot de farfurii și tacâmuri. Mama pregătea pomana. Clinchetul lor aducea

un fel ciudat de veselie în casă. Ca un râs vulgar al unei femei usoare, ce nu-și găsește locul la operă. Mama pu-se se la fiert o oală întreagă de cafea, iar miroslul aducea și el ceva deșănat în casă. Coliva de pe foc și aburii de la pilaf ridicau în aer rotocoale de miresme calde, îmbietoare. După ce s-a stins clinchetul veselei, totul a rămas învăluit într-o liniște blandă, ce nu te ducea cu gândul că ar fi un mort în casă. Peste toate domnea o atmosferă ciudată, de parcă am fi așteptat invitați. Nu ne călcaseră mulți oameni pragul în timpul vieții tatei, dar pesemne că aşa trebuie să fi fost. Eram doar noi patru și așteptam ca două vecine să vină să ne ajute la pregătiri. În cea mai mare parte a priveghiu lui am fost singuri; din fericire, nu se arătaseră doritori să ni se alăture. și bine făcuseră, nu voiam să fim nevoiți să părem mai îndurerăți decât eram.

De undeva de afară se auzea tânguiala unei voci ce cântă o melodie tristă. Cineva totuși poate că-l plângea și pe el.

Frate-meu, David, se uita din când în când la sicriu ca și când ar fi vrut să-l verifice, să se asigure că tata e tot acolo. Pentru o clipă i-am văzut o expresie blandă pe chip, la care, sincer, nu m-am așteptat. „Ai și uitat, fraiere?” m-am întrebat, gata să-l reped. „Ai și uitat?” Dar imediat ochii lui și-au schimbat expresia și David i-a aruncat o privire rece, de otel. L-am văzut ducându-se spre el, ca posedat.

— Să nu crezi c-o să te plângem, tată! Să nu crezi! Nu ne-ai dat ocazia să ne pară rău! a zis el pătimăș. Nu-i aşa, Ema? s-a întors către mine, făcându-mă să tresar.

Apoi ne-a tras spre el și ne-a îmbrățișat ca într-o horă imaginără. Eu și Sofia însă nu voiam.

— Astâmpără-te, nelegiuitule! a sărit mama ca arsă, cu ochii cât cepele. Potolește-te, că ne bate Dumnezeu! Potoliți-vă, toții!

— Păi nu ne-a bătut, mamă, destul până acum? a replicat David țâfnos, proțipindu-se în fața mamei. Avea ceva neomenesc în ochi, ceva de animal turbat.

— Hai să ne calmăm cu toții, avem treabă! a zis Sofia, sora mijlocie.

David a rămas nemîșcat cu fața aproape lipită de a mamei și m-am temut că ar putea face un gest necugetat. După câteva secunde s-a retras brusc și a-nceput să râdă.

— La dracu, s-a terminat!

Ca să-mi fac de lucru, am reaprins o lumânare, am schimbat hârtia pentru scurs ceara de la o alta și, cu mâinile adunate în poală, m-am uitat din nou înspre tata. Pe de o parte, regretam că nu pot simți nimic la moartea lui. Să port suferința unui copil ce-și pierde tatăl. Bănuiam că trebuie să fie ceva sfâșietor, dar nobil, în același timp. Noi însă, n-aveam să știm cum e. Mă uitam la ai mei și mă izbea anormalitatea, eram stricăți, defecti. Nepricepuți în a fi normali, indiferent ce ar fi însemnat asta. În fapt, ce era normalitatea pentru noi dacă nu tocmai acel ceva ce ne fusese întotdeauna refuzat și pe care acum nu știam de unde și cum să-l apucăm?

Am rămas singură în cameră, doar eu cu tata. Îi priveam mâinile noduroase, urâte și-am simțit că mă trec fiorii. Mă bucuram să le văd adunate pe piept, înghețate în nemîșcare. Cu toate astea, mi-aș fi dorit să le privesc îndeaproape pentru ultima oară. Voiam să mai văd o dată mâinile acelea imense, ce se înălțau ca niște vulturi hulpavi deasupra noastră, cu aripile răsfirate, gata să înăte, să strângă, să lovească, să apuce. Mâinile acelea,

LBRIS

protagoniste ale unor spectacole îngrozitoare. Mâinile alea neobosite, pe care le vedeam primele când sosea el acasă, de parcă ar fi reușit să se strecoare înăuntru înainte ca trupul să se arate în întregime. Mâinile alea mereu răsfirate pe masă, ocupând întotdeauna mai mult loc decât orice altceva. Mâini urâte, ca niște crengi uscate care mă îngrozeau teribil. Din nefericire, le moștenise și fratele meu, David, care se rușina cu ele și încerca să le-ascundă. Mâinile lui, blestemul lui.

Eram absorbită de aceste gânduri când s-a întâmplat ceva atât de ciudat, încât n-am putut vorbi nimănui despre el nici până-n ziua de azi. Stăteam într-un colț al camerei, la suficientă distanță de trupul inert. Priveam arareori spre tata și parcă mă aşteptam să-l văd din nou mișcând. Paralizată de frică, mă simteam ca-ntr-un film cu vampiri. Știu, o prostie! La un moment dat, am auzit ceva ca un foșnet venind dinspre sicriu și un fior de groază m-a traversat ca un curent electric. Aș fi vrut să fug, dar nu puteam face un gest. L-am privit cu atenție și pot spune cu mâna pe inimă că era ceva care se mișca foarte încet. Mi-am învins echipa și m-am ridicat. M-am apropiat ușor, încercând să nu tulbur nimic în jur. Cu lumânarea aproape de fața lui, mi-am concentrat toată atenția la orice mișcare pe care aș fi putut-o sesiza. Îmi țineam respirația și încercam să-mi domolesc bătăile inimii. Era atât de liniște și-așa o-ncremenire, că m-am simțit cumva în afara timpului. De la întunericul ce mă înconjura, lumina flăcării juca în ochii mei în cercuri concentrice, ca niște unde. Mă tot aplecam spre el, având totuși grija să nu-l ard cu ceară pe obraji. Ceva mă chema din ce în ce mai aproape și chiar dacă pare de necrezut, de la distanța aia, i-am văzut gura mișcându-se ca a unui

și-i întorceam spatele. O lăsam în urmă. Pe ea o abandonam, nu pe ei.

— Ce-ai pățit, mami? m-au întrebat copiii când i-am recuperat pe-amândoi.

— Nimic, le-am răspuns, deși se întâmplase totul...

*

Nu mai știu când am pierdut-o pe mama și când ochii mei au încetat să mai caute, atunci când aveam cea mai mare nevoie de ea. Nu mai știu nici când mi-am înghițit prima dată vorbele pe care aş fi vrut să îi le spun, vorbe pe care doar ea ar fi putut să le-asculte și să le-înțeleagă. După cum nu mai știu nici când mi s-a strecurat prima dată-n suflet frica de a nu-midezamăgi propriii copii. Toate aceste temeri au râs de mine cu glasul lor spart de fiecare dată când am dat-o-n bară, și la fel au făcut și când nu m-am putut redresa, făcând uneori greșală după greșală. Tot ce-mi doream era să fie simplu, neștiind că simplitatea e lucrul cel mai greu de obținut.

*

Din ziua aceea, am rămas cu senzația că mă înăbuș, că nu mai pot să respir, dar și cu certitudinea că aşa va fi de-acum înainte. Am spălat-o pe Thea, le-am pregătit masa, dar perdeaua nu mi s-a ridicat de pe ochi. Obișnuința a scos însă exact gesturile mecanice de zi cu zi. În fiecare dintre noi există un robot care preia frâiele când suntem doborâți. Fără el am fi niște păpuși stricate, rămase fără baterie în mijlocul unor secunde oarecare. Căzute într-o inerție hidroasă ce ne lasă cu dedesubturile la vedere, cu gurile strâmbă, cu pleoapele căzute, cu mâinile

încovioate. M-am trezit pur și simplu făcând lucrurile care trebuiau făcute, spunând cuvintele care trebuiau spuse. Robotul a preluat controlul și m-a scos la liman.

— Ce e cu tine? De ce ești tristă? m-a întrebat Victor bland când s-a întors acasă.

— Nu sunt, am încercat să-l mint.

— Ba da, ești.

— Am și eu momentele mele.

— Vrei să vorbim?

— Nu, nu e nimic. Probabil sunt doar obosită.

— Cu mine poți să vorbești orice, doar știi!

„Serios?” îmi venea să-l întreb. „Păi hai atunci să vorbim despre bărbatul fără nume care mi-a dat viața peste cap. Să-ți spun că nu te pot iubi ca pe-un bărbat, ci mai degrabă ca pe-un frate. Că, dacă n-aș avea copiii, aş pleca în lume despuiată, fără nimic pe mine. Sau poate vrei să-ți spun că de fiecare dată când facem dragoste mi-aș dori să fie el în locul tău, că mi-aș dori să pot să-mi pierd din nou capul și să fug? Să fug, să fug, să fug! Ce zici, ai vrea?”

M-am întors cu spatele la el și l-am lăsat să mă cuprindă cu brațul pe după mijloc. Măcar atâtă lucru puteam să fac pentru el. I-am ascultat răsuflarea sacadată și pentru o clipă mi-am imaginat cum ar fi dacă Victor n-ar mai fi. Ce-aș simțti în acel moment? Părere de rău, tristețe sau dimpotrivă bucurie, eliberare?

Mi-am dat seama atunci că aveam nevoie de Victor mai mult decât de oricine altcineva, că el era şansa mea la normalitate și că tot ceea ce aveam de făcut era să mă ţin de el. Nu cu el aveam bătăliile de dus, ci doar cu mine și trecutul meu.

În noaptea aceea l-am visat pe taică-meu. Nu se putea opri din râs și printre sughițuri îmi striga: „Ești o curvă!

Nu ți-am zis eu că o să fii o curvă? Te-ai supărât atunci că te-am bătut, dar eu știam ce-o să devii.“ Râdea atât de monstruos, că mi s-a făcut frică. Frica aia animalică pe care o simteam de fiecare dată când unul dintre noi sau mama mâncă bătaie. M-am trezit cu sudori reci pe șira spinării, cu părul năclăit de transpirație, cu fălcile încleștate și pumnii strânși. M-am ridicat în fund și-am spus cu voce tare. „Ești mort, mai tacă-ți fleanca aia de bețiv!“ Am rostit clar aceste cuvinte și cred că și Victor le-a auzit.

— Ai visat urât? m-a întrebat el.

— Da, am spus fără să-i dau altă explicație, în timp ce mă pregăteam să mă dau jos din pat.

— Unde te duci?

— Să beau un pahar cu apă.

— Vrei să vorbim? m-a întrebat cu ochii cărpiți de somn.

— Nu, culcă-te-napoi, vin și eu imediat.

„Să vorbim, ce Doamne iartă-mă să tot vorbim“, am bodogănit eu încet în timp ce coboram ușor scările, de teamă să nu trezesc copiii. „N-ai vrea să mă auzi vorbind“, am continuat să-mi vărs amarul și frustrarea pe omul care-mi era cel mai aproape.

Am băut un pahar cu apă și m-am așezat pe scaun. Am găsit un pachet de țigări uitat de David pe la noi. Mă lăsasem de fumat de când aflasem că sunt însărcinată cu Adam. Mi-era frig să ies afară și nu știau de ce, frică, aşa că am rămas în bucătărie și-am crăpat geamul. Am tras primul fum cu nesaț și mai întâi mi s-a părut scârbos și împuștit, dar apoi am simțit o lovitură puternică în piept, urmată de-o eliberare de plăcere. Nicotina își făcea loc spre toate cămărușele plămânilor mei. Am fumat doar o țigară, dar mi se deschise un apetit atât de mare, încât

aș fi putut da gata tot pachetul. M-am dus și m-am spălat pe dinți, m-am dat cu puțină apă rece pe față și am vrut să mă culc. Înainte de asta am făcut greșeala și m-am uitat în oglindă, la fata aia tristă care mă privea și cerea îndurare. „Ești o curvă“, i-am zis aleia din oglindă cu vocea groasă ca a tatălui meu. „Da, ești, ce te holbezi așa? TU știi bine că ești!“ Am stins lumina și m-am băgat în pat lângă Victor. Dormea. Habar n-avea cu cine stă în casă!

N-am mai adormit până spre dimineață. Cum închideam ochii, vedeam rânjetul schimonosit al lui taică-meu. Continua să mă jignească și să-mi spună curvă. Dădeam spasmodic din picioare și mi se părea că mă sufoc. Dormeam complet dezvelită și tot îmi era cald. Aveam un singur maiouaș pe mine și niște pantaloni scurți, rămași de pe vremea când încă nu cumpărasem odioasele alea de pijamale de vară și cele de iarnă — ce aberație!!! — și tot mă simțeam încorsetată. M-am sicut de pe-o parte pe celalaltă, am scrâșnit din dinți și am dat din picioare ca un cal nărăvaș, dar tot n-am scăpat de draci. Totuși, m-am prefăcut că dorm când Victor s-a trezit să plece la lucru. L-am auzit cum calcă în vîrful picioarelor ca să nu mă trezească, cum pune cafeaua la făcut, cum ieșe pe ușă și o-ncuie cu un pocnet slab.

Nu m-am dat jos din pat decât când am fost sigură că plecat. Am coborât în bucătărie și mi-au dat lacrimile când am descoperit pe masă un bilet.

Astăzi e o nouă zi! Nu mai fi tristă, frumoasa mea!

„Așa, sigur că da, fă-mă și tu mai de rahat decât sunt!“, mi-am zis și m-am pus pe plâns de-adevăratelea!

A primi ceva ce știi bine că nu vei putea da niciodată înapoi e un lucru cât se poate de josnic.

Prima care s-a trezit a fost Thea, care a vrut să-mi arate neapărat niște figuri învățate la balet. Am pupat-o și-am ajutat-o să facă piroete una după alta, până a amețit.

Până s-a trezit Adam le-am pregătit clătite cu brânză dulce, miere și smântână, preferatele lui, și mi-am propus să-mi petrec întreaga zi cu ei. Aveam nevoie de un moment de respiro, de o zi în care să nu fiu pe drumuri și să mă adun puțin. A fost poate cea mai frumoasă zi pe care am petrecut-o toți trei, o zi despre care Adam îmi va vorbi de-atâtea și atâtea ori.

Când s-a întors Victor acasă aveam deja alt tonus, altă față și alți ochi. Chiar dacă nu ieșisem din casă, mă fardasem puțin și-mi strânsesem părul într-un fel în care văzusem la teleshopping, în timpul unei reclame la o perie minune, și eram chiar drăguță. Arătam de vîrsta mea, nu mai matură, aşa cum îmi plăcea să par.

Victor mi-a adus flori și a insistat să mân căm pe terasă. Ca să fac și eu ceva festiv, am scos lumânări și atunci mi-am dat seama că dacă n-aș fi trăit anumite lucruri, aş fi putut fi fericită. Spre seară, ochii mi s-au umplut din nou de lacrimi, dar m-am ascuns în întuneric și-am reușit să scot la capăt.

— Nu vreau să existe nimic între noi, mi-a spus el cu voce blândă, iar prima întrebare pe care mi-am pus-o rapid a fost „oare știe ceva“?

— Știu că ai trecut prin multe și că lucrurile astea lasă semne, mi-ai spus-o chiar tu, dar nu uita că eu sunt cel mai bun prieten al tău și oricând te pot ajuta.

Ce puteam să răspund eu la asta, hm? Ce puteam? Nu-nșeli doar atunci când te culci cu un alt bărbat, ci mai degrabă când te ascunzi tot timpul și nu-l lași pe celălalt să te cunoască.